

A' Σύνταξη λόγω γήρατος

Η θεμελίωση δικαιώματος για την απονομή σύνταξης λόγω γήρατος προϋποθέτει την πραγματοποίηση του οριζόμενου από το νόμο συντάξιμου χρόνου και τη συμπλήρωση του νομίμου ορίου ηλικίας. Σύνταξη χωρίς όριο ηλικίας, στους "νέους" ασφαλισμένους του ΙΚΑ και των ειδικών Ταμείων, προέβλεπε το πρώτο ο ν.3029/02 (άρθρ. 3 παρ. 1) για τους έχοντες διανύσει 37ετή ασφάλιση ή 11.100 ΗΕ. Γι'αυτούς ισχύουν ό,τι στο Κεφ.ΙΙΙ παράγρ. Α/2/α για το ΙΚΑ και Β/5/β για τα ειδικά Ταμεία αναφέρονται, όπου και παραπέμπουμε. Βέβαια, πρέπει να σημειώσουμε ότι τέτοιο δικαίωμα θα ανακύψει για πρώτη φορά μετά το έτος 2029.

Κατά τα λοιπά το δικαίωμα σε σύνταξη **λόγω γήρατος** για **πλήρη** σύνταξη γεννάται, για όλους τους "νέους" ασφαλισμένους είτε είναι μισθωτοί είτε αυτοαπασχολούμενοι είτε δημόσιοι υπάλληλοι (άνδρες - γυναίκες), με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους και την πραγματοποίηση 15ετούς ΣΥ ή 4.500 Η.Ε. Ο νομοθέτης προβλέπει εξαιρέσεις στις εξής α-γ κατωτέρω περιπτώσεις, οι οποίες αφορούν όλους τους φορείς (ΙΚΑ, ειδικά Ταμεία κ.λ.π.).

α. ΒΑΕ. Οι απασχολούμενοι "νέοι" ασφαλισμένοι, οι οποίοι υπάγονται στο καθεστώς βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών **συνταξιοδοτούνται** στο 60ό έτος της ηλικίας τους (άνδρες - γυναίκες), εφόσον τα Ύ της 15ετούς ασφάλισης ήτοι 135 μήνες ή των 4500 ΗΕ, ήτοι οι 3375 ΗΕ αντιστοίχως έχουν πραγματοποιηθεί στα ΒΑΕ.

β. Μητέρες με τρία παιδιά. Ειδικό όριο ηλικίας θεσπίσθηκε για τη συνταξιοδότηση της ασφαλισμένης μητέρας τριών τουλάχιστον παιδιών που έχει πραγματοποιήσει 20ετή ασφάλιση. Στην περίπτωση αυτή το όριο ηλικίας των 65 ετών μειώνεται κατά τρία (3) έτη για κάθε παιδί και μέχρι πέντε (5). Έτσι για τη μητέρα που κατά το χρόνο που θεμελιώνεται το δικαίωμα έχει τρία (3) παιδιά, η σύνταξη μπορεί να απονεμηθεί μετά τη συμπλήρωση του 56ου έτους ηλικίας, αν έχει τέσσερα (4) παιδιά το όριο ηλικίας μειώνεται στο 53ο έτος και στο 50ό έτος αν έχει πέντε (5) παιδιά. Ο νόμος γι'αυτή την ευνοϊκή μεταχείριση δεν προϋποθέτει την ανηλικότητα ή ανικανότητα των παιδιών. Εξάλλου, εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει και λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της διατάξεως, για τη μείωση του ορίου ηλικίας πρέπει να συνυπολογίζονται τα νόμιμα, νομιμοποιηθέντα αναγνωρισθέντα, θετά και τα φυσικά παιδιά της ασφαλισμένης.

Να σημειωθεί ακόμη ότι για την επί πλέον σχετική οικονομική επιβάρυνση των ασφαλιστικών φορέων που προκύπτει από την εφαρμογή της πιο πάνω διάταξης σύμφωνα με το νόμο, τη αναλαμβάνει η Πολιτεία, τα δε σχετικά ποσά αποδίδονται εις τους φορείς με χρέωση πιστώσεως που εγγράφεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ύστερα από κοινή Υπουργική απόφαση στο πλαίσιο της κρατικής δημογραφικής πολιτικής.

Η συνταξιοδότηση του χήρου ή διαζευγμένου άνδρα με τρία παιδιά που ισχύει στους "παλαιούς" ασφαλισμένους (βλ. Κεφ.ΙΙΙ παράγρ. Β/5/γ) δεν προβλέπεται στους "νέους" τοιούτους.

γ. Μητέρες με ανήλικο ή ανάπηρο παιδί. Πλήρης σύνταξη απονέμεται στο 55ο έτος της ηλικίας στις μητέρες ανηλίκων ή παιδιών ανικάνων για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον 20ετή χρόνο ασφάλισης ή 6000 ΗΕ. Η σύζυγος με ανάπηρο άνδρα σε ποσοστό 67% και άνω δεν προστατεύεται, όπως για τις "παλαιές" ασφαλισμένες προβλέπεται (βλ. Κεφ. ΙΙΙ παράγρ. Β/1/β).

Μειωμένη σύνταξη. Επίσης προβλέπεται η απονομή μειωμένης σύνταξης από του 60ού έτους της ηλικίας για όλους όσοι εμπίπτουν κατά τα ανωτέρω στο καθεστώς συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας 65 ετών και από του 50ού έτους της ηλικίας στις μητέρες με ανήλικα παιδιά.

Σε κάθε μία από τις ανωτέρω δύο περιπτώσεις εκτός από τον απαιτούμενο κατά περίπτωση συνολικό χρόνο ασφάλισης για τη θεμελίωση του δικαιώματος πλήρους σύνταξης, πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 2,5 έτη ή 750 ΗΕ ασφάλισης εντός της τελευταίας 5ετίας πριν να υποβληθεί από τον ασφαλισμένο η σχετική αίτηση.

Στους "νέους" ασφαλισμένους η 35ετής Σ.Υ. ή 10.500 ΗΕ, με ή χωρίς όριο ηλικίας, δεν είναι θεμελιωτική δικαιώματος σε **πλήρη** σύνταξη. Όμως ο ν.3029/02 (άρθρ. 3 παρ. 3 στοιχ. β) προέβλεπε την απονομή **μειωμένης** σύνταξης στο 55ο έτος της ηλικίας εάν πραγματοποιηθεί η ως άνω ασφάλιση (35ετία ή 10.500 ΗΕ) χωρίς την προϋπόθεση πραγματοποίησης χρόνου ασφάλισης στην τελευταία 5ετία. Η μείωση υπολογίζεται σε 1/267 της πλήρους σύνταξης, ήτοι 0,375% για κάθε μήνα που λείπει από το πλήρες όριο ηλικίας συνταξιοδότησης. Για όλες τις περιπτώσεις η μείωση φθάνει μέχρι 22,5% (0,375%Χ60), για τους συμπληρώνοντες 35ετία στο 55ο έτος 45% (0,375Χ120).

B. Σύνταξη λόγω αναπηρίας.

Τα στοιχεία που συνιστούν το δικαίωμα στην παροχή είναι τα αυτά που ισχύουν και στους "παλαιούς" ασφαλισμένους, ήτοι η έννοια της αναπηρίας και οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις.

α. Ως προς την έννοια ο ν.2084/92, για τους "νέους" ασφαλισμένους δεν την προσδιορίζει με ίδιες διατάξεις. Αντ'αυτού παραπέμπει στον α.ν.1846/51 άρθρο 28 παρ. 5 όπως τροποποιήθηκε με το ν.1902/90 άρθρο 27 και το ν.1976/91 άρθρο 12 παρ. 4 και 5, οι οποίες οριοθετούν την έννοια της αναπηρίας των ασφαλιζομένων στο ΙΚΑ.

Βάσει τούτων έχουμε τρεις κλίμακες αναπηρίας οι οποίες ισχύουν σε όλους τους φορείς, ήτοι: βαρεία, συνήθη και μερική αναπηρία (βλ. περί αυτών Κεφ. ΙV. παράγρ. Α/2).

β. Υφισταμένης της κατά περίπτωση αναπηρίας το δικαίωμα θεμελιώνεται εφόσον ο "νέος" ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση τις ΗΕ που απαιτούνται κατά περίπτωση για τους "παλαιούς" ασφαλισμένους προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν από το ΙΚΑ για την ως άνω αιτία (βλ. Κεφ. IV. παράγρ. Α/2).

γ. Η σύνταξη για την αιτία αυτή απονέμεται για όσο χρονικό διάστημα βεβαιώνεται η ανικανότητα - αναπηρία του ασφαλισμένου από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές. Προστίθεται όμως ότι η συνταξιοδότηση μπορεί οποτεδήποτε να αναγνωρισθεί ως οριστική, αν οι Υγειονομικές Επιτροπές γνωματεύσουν ότι η ανικανότητα είναι μόνιμη. Η σύνταξη καθίσταται αυτοδικαίως οριστική:

Όταν ο συνταξιούχος συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του και έχει συνταξιοδοτηθεί συνεχώς επί επτά (7) έτη κατά δε τη διάρκεια της περιόδου αυτής έχει υποβληθεί σε εξέταση από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές τουλάχιστο τρεις φορές.

Όταν ο συνταξιούχος συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας του και έχει συνταξιοδοτηθεί συνεχώς επί πέντε (5) έτη κατά δε τη διάρκεια της περιόδου αυτής έχει υποβληθεί σε δύο τουλάχιστον εξετάσεις από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές.

Ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, όταν ο συνταξιούχος συνταξιοδοτηθεί συνεχώς επί 12ετία, και

Ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, όταν ο συνταξιούχος συνταξιοδοτηθεί τουλάχιστο επί 20ετία έστω και με διακοπές αλλά συνεχώς επί τριετία τουλάχιστον.

Γ' Υπολογισμός του ποσού της σύνταξης.

Τα στοιχεία προσδιορισμού της σύνταξης είναι, όπως και στους "παλαιούς" ασφαλισμένους, **οι συντάξιμες αποδοχές και το ποσοστό σύνταξης**. Οι πρόσφατες νομοθετικές παρεμβάσεις στο προκείμενο θέμα με το ν.3029/02 (άρθρ. 3), βελτίωσαν την πρότερο ισχύουσα νομοθεσία.

α. Για τον υπολογισμό της σύνταξης λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές, χωρίς τα δώρα εορτών και τα επιδόματα αδειάς, που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια των πέντε (5) ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση, αναπροσαρμοζόμενες με το ποσοστό αναπροσαρμογής των συντάξεων του κάθε φορέα για το κάθε έτος.

Αν κατά τη διάρκεια της προαναφερόμενης 5ετίας ο ασφαλισμένος δεν έχει απασχόληση 40 ακεραίων μηνών ή 1000 ΗΕ, συνυπολογίζονται και οι αποδοχές της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι να συμπληρωθούν οι 40 μήνες ή οι 1000 ΗΕ. Προκειμένου για Ταμεία που έχουν μονάδα μέτρησης της ασφάλισης το έτος, το σύνολο της 5ετίας ή των 40 μηνών διαιρούμενο δια του αριθμού των μηνών ασφάλισης στην 5ετία, μας δίνει τις συντάξιμες μηνιαίες αποδοχές. Τουναντίον στο ΙΚΑ όπου ως μονάδα ασφάλισης ισχύει η ΗΕ η ως άνω διαίρεση γίνεται δια του αριθμού των ΗΕ της 5ετίας, οπότε έχουμε το μέσο ημερομίσθιο της 5ετίας, το οποίο πολλαπλασιαζόμενο με το 25 μας δίνει τις συντάξιμες μηνιαίες αποδοχές.

β. Το ποσό της μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των ασφαλισμένων του ΙΚΑ και των ειδικών Ταμείων συνίσταται σε ποσοστό 2% επί των μηνιαίων, κατά τα ανωτέρω, συντάξιμων αποδοχών για κάθε έτος Σ.Υ. ή 300 ΗΕ και μέχρι 35 έτη ΣΥ ή 10.500 ΗΕ.

Για κάθε έτος Σ.Υ. ή 300 ΗΕ που πραγματοποιούνται πέραν της 35ετίας ή των 10.500 ΗΕ μετά το 65ο έτος της ηλικίας και μέχρι το 67ο τοιούτο, το ως άνω ποσοστό από 2% γίνεται 3%.

Εν τούτοις προκύπτει κενό. Για χρόνο ασφάλισης πέραν της 35ετίας ή των 10.500 ΗΕ πριν τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας και για χρόνο ασφάλισης υπέρτερο των ανωτέρω μετά το 67ο τοιούτο, δεν προβλέπεται αύξηση της σύνταξης.

Εν πάση περιπτώσει το ακαθάριστο ποσό της βασικής σύνταξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 4πλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοζόμενο έκτοτε κατά το ποσοστό αναπροσαρμογής των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων. Έτσι για το έτος 2003, το ανώτατο αυτό ποσό ανέρχεται σε 2235 ευρώ (558,75Χ4, βλ. εγκ.ΙΚΑ 45/2003).

Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση σύνταξης λόγω αναπηρίας, αλλά το πλήρες ποσό αυτής καταβάλλεται εάν η αναπηρία φέρει ποσοστό 80% και άνω ή ποσοστό 67-79% και έχει όμως 20ετή ασφάλιση ή 6000 ΗΕ. Στην απλή αναπηρία, ποσοστό 66,6 - 79%, με χρόνο ασφάλισης μικρότερο της 20ετίας καταβάλλονται τα Ύ του ακεραίου ποσού της σύνταξης. Τέλος, καταβάλλεται το ½ του ακεραίου ποσού, αν έχει αναγνωρισθεί μερική αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 50% και μέχρι του 66,6%, εκτός αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστο 6000 ΗΕ ή 20 ετών ασφάλιση οπότε δικαιούται τα Ύ του ακεραίου ποσού.

Εξαιρετικώς για τον ασφαλισμένο, του οποίου η αναπηρία κατά κύριο λόγο οφείλεται σε ψυχιατρική πάθηση, το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται εις το αναλογούν ακέραιο ποσό, αν έχει αναγνωρισθεί αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 66,6% ή στα Ύ του ακεραίου ποσού, αν έχει αναγνωρισθεί ποσοστό αναπηρίας 50-66,6%.

γ. Προσαύξηση της βασικής σύνταξης γήρατος και αναπηρίας προβλέπεται μόνο για τους συνταξιούχους που έχουν παιδιά. Στους "νέους" ασφαλισμένους δεν καταβάλλεται προσαύξηση για τον ή την σύζυγο.

Η προσαύξηση παρέχεται για τα παιδιά, εφόσον είναι άγαμα, δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιοδήποτε ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο, δεν εργάζονται και δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Το όριο τούτο παρατείνεται μέχρι το 24ο έτος ηλικίας για τα παιδιά που φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Στην περίπτωση που τα παιδιά, είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία ή προσαύξηση παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι η ανικανότητα έχει επέλθει πριν από το θάνατο του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου και πάντως πριν από τη συμπλήρωση του 18ου έτους ηλικίας του παιδιού ή του 24ου αν φοιτούν.

Αν και οι δύο γονείς είναι συνταξιούχοι του αυτού ή άλλου φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή του Δημοσίου, η προσαύξηση χορηγείται στον ένα εκ των συζύγων κατ'επιλογή τους, ενώ αν δεν υποβάλλεται δήλωση επιλογής, έκαστος των συζύγων δικαιούται το 1/2 του ποσού της προσαύξησης.

Τα ποσοστά προσαύξησης κλιμακώνονται κατά τρόπο αντίστροφο προς τα πριν ισχύοντα, αλλά σύμφωνα με ορθές αρχές δημογραφικής πολιτικής και κοινωνικοπολιτικής σκοπιμότητας. Σε αυτούς που δεν λαμβάνουν τα ΚΟΣ η προσαύξηση ανέρχεται σε ποσοστό 8% για το πρώτο παιδί, 10% για το δεύτερο παιδί και 12% για το τρίτο και κάθε επόμενο παιδί. Ωστόσο ο υπολογισμός των ως άνω ποσοστών γίνεται για όλους τους συνταξιούχους σε σταθερό ποσό, ήτοι στο 1/2 του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, όπως αναπροσαρμόζεται. Επομένως, για το έτος 2003 η προσαύξηση ανέρχεται σε ευρώ: 23,35 για το πρώτο παιδί, σε 29,94 για το δεύτερο και σε 33,53 για το τρίτο και καθένα επόμενο.

Τουναντίον, για τους λαμβάνοντες τα ΚΟΣ, η προσαύξηση είναι 5% για το πρώτο παιδί, 6% για το δεύτερο και 7% για το τρίτο και άνω.

δ. Όσον αφορά τα κατώτατα όρια το ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης του ΙΚΑ και των ειδικών Ταμείων, κύριας ασφάλισης ορίσθηκε ίσο με το 70% του κατώτατου μισθού εργάτου, με πλήρη απασχόληση, όπως ο μισθός αυτός καθορίζεται από την ΕΓΣΣΕ του έτους 2002. Από 1.1.2003 και εφεξής το ποσό της σύνταξης προφανώς, αναπροσαρμόζεται με την εκάστοτε καθοριζόμενη εισοδηματική πολιτική.

Στους συνταξιούχους λόγω γήρατος που έχουν πραγματοποιήσει στην ασφάλιση πλέον των 4.500 Η.Ε. ή 15 ετών ΣΥ και λαμβάνουν τα ΚΟΣ, στο ποσό αυτών προστίθεται προσαύξηση 1% για κάθε 300 Η.Ε. ή ένα έτος επί πλέον των 4.500 Η.Ε. ή των 15 ετών που υπολογίζεται επί των συνταξίμων αποδοχών. Η προσαύξηση αυτή χορηγείται και στους εκ των ανωτέρω λαμβάνοντες ποσόν συντάξεως άνω των ΚΟΣ, εφόσον όμως, ΚΟΣ και προσαύξηση υπερβαίνουν το λαμβανόμενο ποσό συντάξεως.

Το ΚΟΣ μειούται αναλόγως σε περιπτώσεις απονομής μειωμένης σύνταξης ή σύνταξης απλής και μερικής αναπηρίας.

Δ' Σύνταξη λόγω θανάτου.

Σημαντικές καινοτομίες εισήχθησαν με τον ν.2084/92 και σε ό,τι αφορά τους όρους συνταξιοδότησης των επιζώντων μελών οικογενείας θανόντος "νέου" ασφαλισμένου ή συνταξιούχου. Συνίστανται αυτές στον περιορισμό των δικαιούχων μελών οικογενείας, στην εξομοίωση του επιζώντος χήρου με τη χήρα και στην επιβολή σε κάθε περίπτωση ορισμένων περιοριστικών όρων για τη θεμελίωση του δικαιώματος, περιορισμοί που αναφέρονται σε όλους τους φορείς (άρθρο 27). Παράλληλα, όπως τονίζεται στην εισηγητική έκθεση του ν. 2676/99, οι δια του άρθρου 62 αυτού επελεθούσες ριζικές αλλαγές στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα των δικαιοδόχων συντάξεως μελών οικογενείας του θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, έχουν εφαρμογή και στα μέλη οικογενείας αποβιώντων "νέων" ασφαλισμένων και των εξ αυτών συνταξιούχων (βλ. περί αυτών Κεφ. V. παράγρ. Α'). Από το συνδυασμό των παλαιών και νέων διατάξεων ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Για το θάνατο συνταξιούχου δεν απαιτούνται ασφαλιστικές προϋποθέσεις. Αρκεί η ιδιότητα αυτή κατά το επισυμβαίνοντα θάνατο. Αντιθέτως όταν έχουμε θάνατο ασφαλισμένου, οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις ταυτίζονται με εκείνες που απαιτούνται για σύνταξη, λόγω αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων και των περί ατυχημάτων (εργατικού ή μη) οριζομένων, όταν ο θάνατος οφείλεται σε αντίστοιχο γεγονός.

β. Τα μέλη της οικογενείας που δικαιούνται σύνταξης λόγω θανάτου είναι:

Χήρα - Χήρος. Ωστόσο, ο επιζών σύζυγος (χήρος ή χήρα), δεν δικαιούται σύνταξη, εάν από την ημέρα του γάμου του με τον θανόντα ασφαλισμένο και μέχρι την ημερομηνία του θανάτου αυτού, δεν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους, προκειμένου για θάνατο εν ενεργεία ασφαλισμένου ή δύο ετών, προκειμένου για θάνατο συνταξιούχου λόγω γήρατος ή αναπηρίας. Τα χρονικά αυτά όρια δεν ισχύουν εάν συντρέχει ένας από τους λόγους άρσεως του κωλύματος που αναφέρονται στο Κεφ. V, παράγρ. Β/2.

Παιδιά. Σύνταξης δικαιούνται τα παιδιά του θανόντος (νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, αναγνωρισθέντα, υιοθετηθέντα) και προκειμένου περί γυναίκας ασφαλισμένης ή συνταξιούχου και τα φυσικά αυτής τέκνα, εάν και για όσο χρόνο είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Το όριο αυτό παρατείνεται μέχρι το 24ο έτος ηλικίας, εάν φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού και ανεξαρτήτως ηλικίας εάν είναι ανίκανα για κάθε εργασία, εφόσον η ανικανότητα έχει επέλθει πριν από τη συμπλήρωση των ανωτέρω ορίων ηλικίας.

Να σημειωθεί ότι ο νόμος δεν ορίζει, πόσο χρονικό διάστημα πριν από το θάνατο του θετού γονέως, πρέπει να έχει

γίνει η υιοθεσία, παράλειψη μάλλον ηθελημένη παρά αθέλητη, οδηγεί στη σκέψη ότι το υιοθετημένο προστατεύεται και αν ακόμη η πράξη της υιοθεσίας συνετελέσθη ολίγον πριν από το θάνατο.

Λοιποί συγγενείς. Οι γονείς, εγγονοί, προγονοί κλπ. δεν προστατεύονται συνταξιοδοτικά, όπως τούτο ισχύει για τους πριν από την 1.1.1993 ασφαλισμένους.

γ. Η σύνταξη των μελών της οικογενείας λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, υπολογίζεται σε ποσοστό επί του ποσού της σύνταξης που ελάμβανε ο θανών συνταξιούχος γήρατος ή αναπηρίας ή που θα ελάμβανε ο ασφαλισμένος, αν την ημέρα του θανάτου του εδικαιούτο σύνταξη αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας 80%, ωσάν να είχε αναγνωρισθεί γι'αυτόν βαριά αναπηρία κατά την οποία απονέμεται ολόκληρο το ποσό της σύνταξης (βλ. Κεφ.IV. παράγρ. Α/2). Ο υπολογισμός γίνεται, κατά τη ρητή διάταξη του νόμου, επί του ποσού της βασικής σύνταξης, χωρίς καμμία προσαύξηση. Τα ποσοστά κλιμακώνονται ως ακολούθως:

* Για τον επιζώντα σύζυγο σε ποσοστό 50%.

* Για κάθε δικαιούχο παιδί σε ποσοστό 25%, εκτός αν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς και που συνταξιοδοτείται λόγω θανάτου του ενός γονέως, οπότε το ποσοστό αυτό διπλασιάζεται.

Αν το συνολικό ποσό σύνταξης των επιζώντων μελών οικογενείας είναι ανώτερο του ποσού που ελάμβανε ή θα ελάμβανε αντίστοιχα ο θανών συνταξιούχος ή ασφαλισμένος, το κατά περίπτωση ποσό σύνταξης του κάθε δικαιούχου μειώνεται αναλόγως.

Με την παρ.2 του άρθρου 31 του νόμου καθορίζεται και κατώτατο όριο συνολικού ποσού σύνταξης που επιμερίζεται στα επιζώντα μέλη οικογενείας. Ορίζεται δηλ. ότι το συνολικό αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 80% του κατωτάτου ορίου σύνταξης γήρατος ή αναπηρίας, όπως προσδιορίζεται κατωτέρω.